

PROLETARIAATTIA JA TALONPOIKAISTOA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ

*Puhe VKP(b):n Moskovan järjestön XIII läänikonferenssissa¹⁵
tammikuun 27 pnä 1925*

Toverit! Halusin lausua muutaman sanan sen politiikan perusteista, minkä puolue on nyt ottanut talonpoikaiston suhteen. Talonpoikaistoa koskevan kysymyksen erikoisen tärkeää merkitystä nykyisenä ajankohtana ei voida epäillä. Monet innostuvat puhumaan jopa sellaista, että on koittanut uusi aikakausi — talonpoikaiston kausi. Toiset ovat alkaneet käsittää tunnuksen „kasvot maaseutuun päin“ tunnuksena, joka tarkoittaa muka sitä, että pitää kääntyä selin kaupunkiin. Jotkut ovat menneet jopa niinkin pitkälle, että ovat alkaneet puhua poliittisesta nepistä. Kaikki se on tietysti tyhjää puhetta. Kaikki se on tietysti vain intoilua. Mutta jos kuitenkin jätämme syrjään nämä intoilut, niin jää jällelle eräs asia, nimittäin se, että kysymys talonpoikaistosta saa tällä hetkellä, juuri nyt, erittäin tärkeän merkityksen.

Miksi? Mistä se johtuu?

Siihen on olemassa kaksi syytä. Puhun tässä perussyistä.

Ensimmäinen syy siihen, miksi talonpoikaiskysymys on nykyisenä ajankohtana saanut meillä erittäin

tärkeän merkityksen, on se, että Neuvostovallan liittolaisista, että kaikista proletariaatin tärkeimmistä liittolaisista,—ja nähdäkseni niitä on neljä,—talonpoikaisto on ainoa liittolainen, joka voi nyt heti antaa vallankumouksellemme suoranaista apua. Kysymys on suoranaisestä avusta juuri nyt, tänä ajankohtana. Kaikki muut liittolaiset, vaikka niillä onkin suuri tulevaisuus edessään ja vaikka ne muodostavatkin vallankumouksemme mitä valtavimman reservin, eivät valitettavasti kuitenkaan kykene nyt antamaan meidän vallallemme ja valtiollemme suoranaista apua.

Mitä ovat nuo liittolaiset?

Ensimmäinen liittolainen, meidän pääliittolaisemme, on kehittyneiden maiden proletariaatti. Valveutunut proletariaatti, Lännen proletariaatti, on mitä suurin voima ja se on meidän vallankumouksemme ja valtamme varmin ja tärkein liittolainen. Mutta valitettavasti asiaintila on sellainen, vallankumousliikkeen tila kehittyneissä kapitalistisissa maissa on sellainen, ettei Lännen proletariaatti pysty nyt antamaan meille suoranaista ja ratkaisevaa apua. Me nautimme kyllä sen välillistä, moraalista tukea, jonka arvo on rajaton ja sanoin kuvaamaton, niin tärkeätä on tuo apu. Mutta se ei ole kuitenkaan sitä suoranaista ja välitöntä apua, jota me tällä hetkellä tarvitsemme.

Toisena liittolaisenaamme ovat siirtomaat, sorretut kansat niissä heikosti kehittyneissä maissa, joita kehittyneemmät maat sortavat. Ne ovat, toverit, vallankumouksemme mitä mahtavin reservi. Mutta sen liikkeellelähtö käy liian hitaasti. Se tulee kyllä vielä meille suoranaiseksi avuksi, mutta ei nähtävästi vielä kohta. Juuri siksi se ei pysty nyt heti anta-

maan meille suoranaista apua sosialistisessa rakennustyössämme, valtamme lujittamisessa, sosialistisen talouden rakentamisessa.

Meillä on kolmaskin liittolainen, näkymätön, persoonaton, mutta mitä tärkein merkitykseltään. Tämä liittolaisemme on kapitalististen maiden väliset selkkaukset ja ristiriidat, jotka ovat persoonattomia, mutta ovat ehdottomasti meidän valtamme ja meidän vallankumouksemme mitä suurimpana tukena. Tämä saattaa tuntua kummalliselta, mutta se on kuitenkin tosiasia, toverit. Ellei kapitalistimaiden kaksi perusliittoutumaa imperialistisen sodan aikana vuonna 1917, elleivät nämä liittoutumat olisi silloin käyneet keskenään kamppailua elämästä ja kuolemasta, elleivät ne olisi tarttuneet toistensa kurkkuun ja olleet toistensa kimpussa, niin ettei niillä ollut aikaa ryhtyä taisteluun Neuvostovaltaa vastaan,—niin tuskinpa Neuvostovalta olisi silloin pysynyt pystyssä. Toistan sen vieläkin, että taistelu, selkkaukset ja sodat vihollistemme välillä ovat mitä parhain liittolaisemme. Kuinka on tämän liittolaisen laita? Asia on niin, että sodan jälkeen, käytyään läpi useita kriisejä, maailman pääoma on alkanut toipua. Se on myönnettävä. Tärkeimmät voittajamaat — Englanti ja Amerikka — ovat nyt päässeet siinä määrin voimiinsa, että ne ovat saaneet aineellisen mahdollisuuden panna kotonaan omissa maissaan pääoman asiat enemmän tai vähemmän siedettävään kuntoon ja siirtää sitäpaitsi verta myöskin Ranskaan, Saksaan ja muihin kapitalistisiin maihin. Tämä toiselta puolen. Ja tämä puoli asiasta johtaa siihen, etteivät ristiriidat kapitalististen maitten välillä kehity nyt toistaiseksi niin kiihkeällä vauhdilla kuin ne

kehittyivät välittömästi sodan jälkeen. Se on pääomalle eduksi ja meille vahingoksi. Mutta tällä prosessilla on toinenkin puolensa, nurja puolensa. Tuo nurja puoli asiassa on se, että kaikesta siitä suhteellisesta lujuudesta huolimatta, minkä pääoma on toistaiseksi kyennyt saamaan aikaan, ristiriidat keskinäis-suhteiden toisessa päässä, ristiriidat toisaalta kehittyneiden riistäjämaiden ja toisaalta takapajuisten riistettyjen maiden, alusmaiden ja riippuvaisten maiden, välillä, alkavat yhä enemmän kärjistyä ja syvennyä uhaten tehdä tyhjäksi pääoman „työn“ uudesta, „odottamattomasta“ päästä. Kriisi Egyptissä ja Sudanissa, josta olette varmaankin lukeneet sanomalehdistä, sitten joukko ristiriitasolmuja Kiinassa, jotka voivat saada nykyiset „liittolaiset“ riitaantumaan keskenään ja murtaa pääoman mahdin, uusi sarja ristiriitasolmuja Pohjois-Afrikassa, missä Espanja on menettämässä Marokon, jota Ranska tavoittelee itselleen, mutta jota se ei voi anastaa, sillä Englanti ei tule sallimaan Gibraltarin joutumista Ranskan valvontaan,— kaikki nämä ovat tosiasioita, jotka muistuttavat monessa suhteessa sodan edellistä aikaa ja jotka eivät voi olla muodostumatta uhkaksi kansainvälisen pääoman „rakentavalle työlle“.

Tällaiset ovat myönteiset ja kielteiset puolet ristiriitojen kehityksen yleisessä tilitaseessa. Mutta koska pääomalla on toistaiseksi tällä alalla enemmän myönteisiä kuin kielteisiä puolia ja koska ei ole odotettavissa, että tänään tai huomenna syttyisi sotilaallisia yhteentörmäyksiä kapitalistien välillä, niin on selvää, ettei tämän kolmannen liittolaisemme laita ole vielä niin kuin me haluaisimme sen olevan.

On olemassa vielä neljäs liittolainen — talonpoikaisto. Se on vierellämme, me elämme yhdessä sen kanssa, yhdessä sen kanssa rakennamme uutta elämää, hyvin taikka huonosti, mutta yhdessä sen kanssa. Tämä liittolainen ei ole kovin varma, kuten itse tiedätte, talonpoikaisto ei ole sellainen luotettava liittolainen kuin kapitalistisesti kehittyneiden maiden proletariaatti. Mutta se on kuitenkin liittolainen, ja kaikista olevista liittolaisistamme se on ainoa, joka jo nyt, tällä kertaa, antaa ja voi antaa meille suoranaista apua, saaden puolestaan korvaukseksi apua meiltä.

Senpä vuoksi talonpoikaistoa koskeva kysymys saa juuri tällä hetkellä, jolloin vallankumouksellisten ja kaikkien muiden pulien kehityskulku on jossain määrin hidastunut, erikoisen tärkeän merkityksen.

Tällainen on ensimmäinen syy talonpoikaiskysymyksen erikoisen tärkeään merkitykseen.

Toisena syynä, miksi me tällä hetkellä asetamme politiikassamme etualalle talonpoikaiskysymyksen, on se, että teollisuutemme, joka muodostaa sosialismin perustan ja valtamme perustan, että tämä teollisuus nojautuu sisäisiin markkinoihin, talonpoikaisiin markkinoihin. En voi sanoa, miten asia tulee olemaan, kun teollisuutemme pääsee täyteen vauhtiinsa, kun me selviydymme sisäisistä markkinoista ja eteemme asettuu kysymys ulkomaisten markkinain hankkimisesta. Tämä kysymys tulee ratkaistavaksemme tulevaisuudessa, siitä voitte olla varmoja. Tuskin voimme luottaa siihen, että voisimme tulevaisuudessa vallata pääomalta, joka on meitä kokeneempi, ulkoisia markkinoita Länessä. Mutta mitä tulee markkinoihin Idässä, jonka kanssa olemme suhteissa, joita ei voida

sanoa huonoiksi, ja sitäpaitsi nämä suhteet tulevat yhä parantumaan, niin siellä meillä on otollisemmat ehdot. Epäilemätöntä on, että tekstiilituotteet, puolustusvälineet, koneet y.m. tulevat olemaan niitä päätuotteita, joilla me alamme varustaa Idän maita kilpaillen kapitalistien kanssa. Mutta tämä koskee teollisuutemme tulevaisuutta. Mitä nykyaikaan tulee, jolloin me emme ole kyenneet käyttämään edes kolmatta osaakaan talonpoikaisista markkinoistamme, niin nykyisin, tällä hetkellä, meillä on pääkysymyksenä sisäisiä markkinoita ja ennen kaikkea talonpoikaisia markkinoita koskeva kysymys. Juuri sen vuoksi, kun talonpoikaiset markkinat ovat tällä kertaa teollisuutemme pääasiallisena tukipohjana, juuri sen tähden me valtana ja proletariaattina olemme kiinnostettuja siitä, että kaikin muodoin parannettaisiin talonpoikaistalouden asemaa, parannettaisiin talonpoikaiston aineellista asemaa, kohotettaisiin talonpoikaiston ostokykyä, parannettaisiin keskinäissuhteita proletariaatin ja talonpoikaiston välillä, järjestettäisiin se keskinäinen liittoyhteys, josta Lenin puhui, mutta jota me emme ole vielä kukaan saaneet kunnolleen järjestetyksi.

Juuri tästä johtuu toinen syy, miksi meidän puolueena on tällä hetkellä nostettava etualalle kysymys talonpoikaistosta, miksi meidän pitää suhtautua talonpoikaistoon erikoisen huomaavaisesti ja erikoisen huolehtivasti.

Tällaiset ovat puolueemme politiikan edellytykset talonpoikaiskysymyksessä.

Koko pulma, toverit, on siinä, että monet tovereistamme eivät ymmärrä tai eivät halua ymmärtää tämän kysymyksen koko tärkeyttä.

Usein sanotaan näin: johtajamme Moskovassa ovat ottaneet talonpoikaistosta puhumisen muodiksi. Sitä ei kuitenkaan tarvitse ottaa vakavalta kannalta. Se on vain diplomatiaa. Moskova tarvitsee sellaisia puheita ulkomaailmaa varten. Me puolestamme voimme jatkaa entistä politiikkaamme. Näin puhuvat eräät. Toiset sanovat, että puheet talonpoikaistosta ovat vain pelkkää puhetta. Jos moskovalaiset eivät istuisi kanslioissa, vaan kävisivät myös paikkakunnilla, niin he näkisivät, mitä talonpoikaisto on ja miten veroja peritään. Tällaisia puheita joudutaan kuulemaan. Toverit, minun mielestäni juuri se, etteivät paikalliset työntekijämme käsitä edessämme olevaa tehtävää, on kaikkein pahin niistä vaaroista, joita meillä on edessämme.

Joko tahi:

Joko toverimme paikkakunnilla käsittävät talonpoikaiskysymyksen kaikessa vakavuudessaan, — ja silloin he käyvät todella käsiksi työhön, jonka tarkoituksena on saada talonpoikaisto mukaan rakennustyöhömmä, parantaa talonpoikaistaloutta ja lujittaa liittoyhteyttä; taikka toverimme eivät tätä käsitä, — ja silloin asia voi päättyä Neuvostovallan epäonnistumiseen.

Älkööt toverit luulko, että minä tahdon peloitella joitakin. Ei, toverit, peloittelemiseen ei ole syytä eikä tarvetta. Kysymys on liian vakava, ja se pitää ottaa vakavasti, kuten vakaville ihmisille kuuluu.

Moskovassa käydessään toverit koettavat usein esitellä „tavaran hyviä puolia“, — että meillä maalla ovat muka kaikki asiat hyvin. Toisinaan tuo virallinen omahyväisyys panee aivan kuvottamaan. Ja kuitenkin on selvää, etteivät kaikki asiat ole eivätkä voi

olla hyvin. On selvää, että on puutteita, jotka on paljastettava arvostelua pelkäämättä ja sitten poistettava. Sillä kysymyshän on näin: joko me, koko puolue, annamme puolueettomien talonpoikien ja työläisten arvostella itseämme, tai meitä tullaan arvostelemaan kapinoilla. Gruusian kapina oli arvostelua. Tambovin kapina oli samoin arvostelua. Taikka kapina Kronstadtissa — mitä muuta sekään oli kuin arvostelua? Joko tahi: joko me luovumme virkamiesmäisestä omahyväisyydestä ja virkamiesmäisestä asioihin suhtautumisesta, emme pelkää arvostelua ja annamme puolueettomien työmiesten ja talonpoikien arvostella itseämme, sillä hehän saavat tuntea selkänahassaan virheittemme seuraukset; tahi me jätämme sen tekemättä, jolloin tyytymättömyys vähitellen karttuu ja paisuu, ja sitten alkaa arvostelu kapinoilla.

Suurimpana vaarana on nyt se, että monet tovereistamme eivät käsitä tätä tilanteen erikoisuutta nykyisellä ajankohdalla.

Onko tällä kysymyksellä — talonpoikaiskysymyksellä — jokin yhteys trotskilaisuutta koskevaan kysymykseen, kysymykseen, jota te täällä käsittelette? On epäilemättä.

Mitä on trotskilaisuus?

Trotskilaisuus on epäluottamusta vallankumouksemme voimiin, epäluottamusta työläisten ja talonpoikain liittoon, epäluottamusta liittoyhteyteen. Mikä on päätehtävämme nykyään? Se, että, Iljitshin sanoja käyttäen, uuden talouspolitiikan Venäjältä tehdään sosialistinen Venäjä. Onko tämän tehtävän toteuttaminen mahdollinen ilman liittoyhteyden aikaansaamista? Ei, ei ole. Entä voidaanko liittoyhteyden, työläisten ja

talonpoikain liitto, toteuttaa murskaamatta teoriaa, joka saarnaa epäluottamusta tuohon liittoon, s.o. trotskilaisuuden teoriaa? Ei, ei voida. Johtopäätös on selvä: ken haluaa selviytyä voittajana uudesta talouspolitiikasta, hänen on haudattava trotskilaisuus aatteellisena virtauksena.

Lokakuun vallankumouksen edellä Iljitsh puhui usein, että menshevikit ovat kaikista aatteellisista vastustajistamme kaikkein vaarallisimpia, sillä he pyrkivät kylvämään epäluottamusta Lokakuun voittoon. Siksi, hän sanoi, murskaamatta menshevismii Lokakuun vallankumouksen voitto ei ole saavutettavissa. Luulen, että silloisen, Lokakuun kauden menshevismien ja nykyisen, uuden talouspolitiikan kauden trotskilaisuuden välillä on olemassa jonkinlainen yhtäläisyys. Minun mielestäni kaikista kommunismin sisällä olevista aatteellisista virtauksista tällä hetkellä, Lokakuun voiton jälkeen, nykyisissä uuden talouspolitiikan oloissa, on trotskilaisuutta pidettävä kaikkein vaarallisimpana, sillä se pyrkii kylvämään epäluottamusta vallankumouksemme voimiin, epäluottamusta työväen ja talonpoikain liittoon, epäluottamusta siihen, että uuden talouspolitiikan Venäjältä voidaan tehdä sosialistinen Venäjä. Siksi ei voida saada voittoa uuden talouspolitiikan oloissa, ei voida tehdä nykyisestä Venäjältä sosialistista Venäjää, ellei trotskilaisuutta murskata.

Tällainen yhteys on puolueen talonpoikaiston suhteen harjoittaman politiikan ja trotskilaisuuden välillä.

*„Pravda“ № 24,
tammikuun 30 pnä 1925*